

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

28.03.2025. Nr. P005-17/8.7/18011

Uz 03.03.2025. Nr. 03/2025

SIA "D"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "D", reģistrācijas numurs XXX (turpmāk – iesniedzējs), 2025. gada 3. marta iesniegumu par uzziņas pieprasījumu (turpmāk – iesniegums) un sniedz uzziņu.

Iesniegumā izklāstīts šāds faktu apraksts.

I. Faktu apraksts

Iesniedzēja dibinātāju sapulce pieņēma lēmumu par iesniedzēja likvidāciju.

Uzņēmumu reģistrs nolēma likvidācijas procesa uzsākšanu no 2025. gada 9. janvāra.

Komerclikuma 330. panta piektā daļa noteic, ka likvidatori var nepārdot mantu, ja tas nav nepieciešams kreditoru prasījumu apmierināšanai.

Iesniedzēja statūtos būs izdarīti grozījumi, ka izmaksas dalībniekam tiek veiktas mantas veidā saskaņā ar iesniedzēja atlikušās mantas sadales plānu.

Likvidators sastādīja finanšu pārskatu uz 2025. gada 20. februāri.

Bilances pamatposteņi ir šādi.

Nekustamais īpašums (kadastra apzīmējums 80480030188001):

- iegādes vērtība 78 978,21
- atlikusī vērtība 0,00
- kadastrālā vērtība 171 570,92
- kadastrālā vērtība zeme 15 875,09

Reprezentācijas auto:

- iegādes vērtība 144 000,00
- atlikusī vērtība 116 000,07
- tirgus vērtība 120 000,00

Naudas līdzekļi 88 839,00

Statūtkapitāls 2845,00

Peļņa 206 263,00

II. No faktiem izrietošs jautājums

Iesniegumā iesniedzējs uzdod no faktiem izrietošu jautājumu: kādi nodokļi un kādā apmērā būs jāiemaksā budžetā, ja nekustamais īpašums, reprezentācijas auto un naudas līdzekļi paliks dibinātājiem.

1. Likvidācijas gadījumā, sadalot atlikušo mantu dalībniekam, izmaksu veicot mantas – Nekustamā īpašuma – veidā, Nekustamā īpašuma vērtība nosakāma saskaņā ar: 1) bilances vērtību, 2) kadastrālo vērtību, 3) tirgus vērtību (*vai šādā gadījumā pietiek ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja vērtējumu*), 4) kādu citu vērtību?

2. Iesniedzējs lūdz palīdzēt aprēķināt likvidācijas kvotu un uzņēmumu ienākuma nodokli, izejot no iesniedzēja bilances posteņiem un mantas atlikumiem.

III. Paskaidrojums, kādēļ šāda uzziņa ir nepieciešama

Šāda uzziņa iesniedzējam ir nepieciešama, lai pareizi tiktu aprēķināta likvidācijas kvota un nodokļi.

IV. Juridiskie apsvērumi

Nedz Komerclikumā, nedz nodokļu normatīvajos aktos iesniedzējam neizdodas atrast, saskaņā ar kādu nekustamā īpašuma vērtību likvidācijas procesā, likvidatoram sadalot atlikušo mantu, dalībniekam tiek izmaksāta likvidācijas kvota mantas (nekustamā īpašuma) veidā. Tādējādi, lai iesniedzējs zinātu par savām tiesībām, ir nepieciešams saņemt uzziņu no VID.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un Administratīvā procesa likuma 98. pantu, iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu un atbildēt uz uzziņas pieprasījumā ietverto jautājumu.

Iesnieguma pielikumā iesniedzējs pievienojis šādus dokumentus.

1. Zemesgrāmata.
2. Nekustamo īpašuma aprēķins 2025. gadam.
3. Pamatlīdzekļu inventarizācijas akts.
4. Finanšu pārskats.

VID, izvērtējis iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 1. jautājumu, paskaidrojam.

Kapitālsabiedrību darbības izbeigšanas un likvidācijas kārtība ir noteikta Komerclikuma XIV sadaļā.

Komerclikuma 317. panta pirmajā daļā noteikts, ka sabiedrības darbības izbeigšanas gadījumā notiek tās likvidācija, ja likumā nav noteikts citādi.

Atbilstoši Komerclikuma 328. panta pirmajai daļai pēc kreditoru prasījumu apmierināšanas vai viņiem paredzētās naudas deponēšanas un likvidācijas izdevumu segšanas likvidators sastāda likvidācijas slēguma finanšu pārskatu un sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu, kurā nosaka likvidācijas kvotu.

Saskaņā ar Komerclikuma 330. panta pirmajā daļā noteikto sabiedrības atlikusī manta tiek sadalīta starp dalībniekiem saskaņā ar likvidatora sastādīto mantas sadales plānu proporcionāli katra dalībnieka daļai, ja dibināšanas dokumentos nav noteikts citādi.

Savukārt Komerclikuma 330. panta ceturtā daļa noteic, ka izmaksas dalībniekiem tiek veiktas naudā, ja statūtos nav noteikts citādi.

Tātad atbilstoši Komerclikumā noteiktajam sabiedrības atlikusī manta dalībniekiem var tikt izmaksāta arī mantas veidā, pamatojoties uz likvidatora sastādīto sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu, ja to nosaka sabiedrības statūti.

Saskaņā ar Grāmatvedības likuma 21. panta pirmo daļu, izbeidzot uzņēmuma darbību (arī maksātnespējas procesa gadījumā, kad uzņēmuma darbība tiek izbeigta), sagatavo tādu uzņēmuma darbības slēguma finanšu pārskatu, kas sastāv tikai no bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina vai cita pārskata par saimnieciskās darbības rezultātiem (piemēram, ieņēmumu un izdevumu pārskata), kāds paredzēts attiecīgā uzņēmuma gada pārskata sagatavošanu reglamentējošos normatīvajos aktos vai finanšu tirgus dalībnieku darbību reglamentējošajos likumos un uz to pamata izdotos normatīvajos aktos.

Atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 276. punktā noteiktajam, ja sabiedrības darbība tiek izbeigta un notiek tās likvidācija, sagatavo sabiedrības darbības slēguma finanšu pārskatu (turpmāk – slēguma finanšu pārskats). Ir šādi divi slēguma finanšu pārskata veidi:

1) likvidējamās sabiedrības finanšu pārskats, kuru sagatavo par to pārskata gadu, kurā likvidācija uzsākta, kā arī par katru nākamo pārskata gadu, kurā turpinās uzsāktā likvidācija;

2) likvidācijas slēguma finanšu pārskats, kuru sagatavo par pēdējo pārskata gadu.

Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 278. punkts noteic, ka slēguma finanšu pārskata bilances aktīva posteņos ietvertos **pamatlīdzekļus**, krājumus un citas sabiedrības īpašumā esošas ķermeniskas lietas, kā arī nemateriālos ieguldījumus un citas bezķermeniskas lietas (ja tādas ir), ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumus (turpmāk – īpašuma objekts) **novērtē summās, kas atbilst šo īpašuma objektu paredzamajiem neto pārdošanas ieņēmumiem.**

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 279. punktu paredzamos neto pārdošanas ieņēmumus aprēķina kā starpību starp īpašuma objekta aplēsto pārdošanas cenu un aplēstajām objekta tiešajām pārdošanas izmaksām (piemēram, objekta sagatavošana pārdošanai, brokeru un citu starpnieku komisijas maksa). Īpašuma objektiem, kurus iespējams pārdot tikai pēc attiecīgā ražošanas procesa pabeigšanas (piemēram, nepabeigtajiem ražojumiem), neto pārdošanas ieņēmumus aprēķina kā starpību starp aplēsto pārdošanas cenu un aplēstajām pabeigšanas un pārdošanas izmaksām.

Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 284. punkts noteic, ka slēguma finanšu pārskata bilancē pašu kapitālu, izņemot pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina rezultātu, apvieno vienā attiecīgi nosauktā postenī “Likvidācijas kapitāls”. Pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina rezultātu norāda postenī “Pārskata gada peļņa vai zaudējumi”. Akciju sabiedrībām un sabiedrībām ar ierobežotu atbildību posteņa “Likvidācijas kapitāls” summu veido apmaksātā pamatkapitāla summa, kas samazināta par uzņēmuma īpašumā esošo pašu akciju vai daļu summu un attiecīgi palielināta vai samazināta par akciju (daļu) emisijas uzcenojuma vai nocenojuma summu, kā arī peļņas sadales rezultātā izveidoto rezervju un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas vai nesegto zaudējumu atlikumi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 285. punktu likvidācijas slēguma finanšu pārskata bilances aktīva attiecīgajos posteņos (piemēram, krājumi, nauda) norāda mantas atlikumu (ja tāds ir) pēc kreditoru prasījumu apmierināšanas vai viņiem paredzētās naudas deponēšanas un likvidācijas izdevumu segšanas.

Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 286. punktā noteiktajam likvidācijas slēguma finanšu pārskata bilances pasīva postenī "Likvidācijas kapitāls" norāda summu, kas atbilst minētajam mantas atlikumam un pienākas sabiedrības dalībniekiem un ko ņem par pamatu sabiedrības atlikušās mantas sadales plāna sagatavošanai un likvidācijas kvotas aprēķināšanai.

Tādējādi sabiedrības atlikušās mantas sadales plāna sagatavošanai un likvidācijas kvotas aprēķināšanai izmanto likvidācijas slēguma finanšu pārskata bilances pasīva postenī "Likvidācijas kapitāls" norādīto summu, kas atbilst sabiedrības mantas atlikumam (ja tāds ir) pēc kreditoru prasījumu apmierināšanas vai viņiem paredzētās naudas deponēšanas un likvidācijas izdevumu segšanas un pienākas sabiedrības dalībniekam.

Savukārt sabiedrības mantas atlikumu likvidācijas slēguma finanšu pārskata bilances aktīva attiecīgajos posteņos novērtē summās, kas atbilst šo īpašuma objektu paredzamajiem neto pārdošanas ieņēmumiem.

Atbilstoši iesnieguma faktu aprakstam un iesnieguma pielikumā pievienotajiem dokumentiem iesniedzējam pieder nekustamais īpašums (ēka). Iesniedzējs iesniegumā norādījis, ka iesniedzēja statūtos būs izdarīti grozījumi, ka izmaksas dalībniekam tiek veiktas mantas veidā saskaņā ar iesniedzēja atlikušās mantas sadales plānu.

Tādējādi iesniedzēja likvidācijas gadījumā dalībniekam izmaksu veicot mantas – nekustamā īpašuma (ēkas) – veidā, iesniedzēja atlikušās mantas sadales plānā izmaksājamā nekustamā īpašuma (ēkas) vērtība norādāma summā, kas atbilst nekustamā īpašuma (ēkas) paredzamajiem neto pārdošanas ieņēmumiem.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto 2. jautājumu, paskaidrojam.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunkts noteic, ka uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāji ir iekšzemes uzņēmumi.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta pirmo daļu šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze veidojas, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus, kas minēti šā panta otrajā daļā.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunkts noteic, ka šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver nosacīti sadalīto peļņu, kas ietver likvidācijas kvotu.

Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta astotajai daļai, piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu, **likvidācijas kvota veidojas kā pozitīva starpība starp likvidējamā nodokļu maksātāja pašu kapitāla vērtību un dalībnieka ieguldīto summu.**

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 3. panta pirmo daļu uzņēmumu ienākuma nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta saskaņā ar šā likuma 4. panta devīto daļu.

Ņemot vērā, ka uzņēmumu ienākuma nodokli maksā no aprēķinātajām izmaksām, tad pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas šīs izmaksas tiek koriģētas ar koeficientu 0,8.

Ievērojot minēto, ja nodokļu maksātājs beidz pastāvēt un tiek izslēgts no komercreģistra, kā rezultātā tas beidz pastāvēt kā uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta astotajai daļai ar nodokli

apliekamā bāze (likvidācijas kvota) veidojas kā pozitīvā starpība starp pašu kapitāla vērtību un dalībnieka ieguldīto summu.

Tādējādi, ja konkrētajā tiesiskajā situācijā iesniedzējs tiks likvidēts un tiks izslēgts no komercreģistra, kā rezultātā tas beigs pastāvēt kā uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, tad, ja saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu veidojas pozitīva starpība starp iesniedzēja pašu kapitāla vērtību un dalībnieku ieguldīto summu pamatkapitālā, aprēķinātā likvidācijas kvota ir jāietver ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē. Lai noteiktu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, iegūto vērtību daļa ar koeficientu 0,8. Nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes.

Vēršam uzmanību: lai iesniedzējs pareizi aprēķinātu likvidācijas kvotu un uzņēmumu ienākuma nodokli no izmaksātās likvidācijas kvotas, iesniedzēja slēguma finanšu pārskata bilancē pašu kapitālam jābūt atspoguļotam atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 284. punktā noteiktajam. Proti, slēguma finanšu pārskata bilancē pašu kapitālu, izņemot pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina rezultātu, apvieno vienā attiecīgi nosauktā postenī "Likvidācijas kapitāls", t. i., pašu kapitāla vērtību veido posteņu "Likvidācijas kapitāls" un "Pārskata gada peļņa vai zaudējumi" summa.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta trešās daļas 4. punktā noteikts, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti ienākumi, ko komercsabiedrības, kooperatīvās sabiedrības, organizācijas, biedrības un nodibinājuma dalībnieki (biedri) saņem komercsabiedrības, kooperatīvās sabiedrības, organizācijas, biedrības un nodibinājuma likvidācijas vai reorganizācijas gadījumā, ja šā likuma 9. panta pirmās daļas 2.² punktā nav noteikts citādi.

Tādējādi ar iedzīvotāju ienākuma nodokli ir apliekami maksātāja taksācijas gadā gūtie ienākumi, t. sk. kapitālsabiedrības likvidācijas gadījumā, ja likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. pantā nav noteikts citādi.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. panta pirmās daļas 2.² punktā noteikts, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverta un ar nodokli netiek aplikta likvidācijas kvota, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

1) Latvijas Republikā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu,

2) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no likvidācijas kvotas ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis.

Tādējādi iesniedzēja konkrētajā situācijā, ievērojot, ka no izmaksātās likvidācijas kvotas (starpības starp pašu kapitāla vērtību un dalībnieka ieguldīto daļu) ir jāmaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu, iesniedzēja dalībniekiem likvidācijas kvota nav apliekama ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Sniedzot uzziņu, tika piemērotas šādas tiesību normas: Komerclikuma 317. panta pirmā daļa, 328. panta pirmā daļa un 330. panta pirmā un ceturtnā daļa; Grāmatvedības likuma 21. panta pirmā daļa; Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunkts, 3. panta pirmā daļa, 4. panta pirmā daļa, otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunkts un astotā daļa; likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta trešās daļas 4. punkts un 9. panta pirmās daļas 2.² punkts; Ministru kabineta 2015. gada

22. decembra noteikumu Nr. 775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 276., 278., 279., 284., 285. un 286. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU